

**Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності
01008, м.Київ-8, вул. М.Грушевського,5, тел.255-21-37**

93

24 травня 2018 р.

**вул. М. Грушевського, 5, кулуари
15.00 год.**

*(Аудіозапис та стенограма засідання Комітету
не ведеться з технічних причин)*

**ГОЛОВУЄ
ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ КОМІТЕТУ ДОВБЕНКО М.В.**

ПРИСУТНІ: члени Комітету – Демчак Р.Є., Жолобецький О.О., Романюк В.М., Різаненко П.О., Рибалка С.В., Лаврик О.В., Поляков М.А.,

ВІДСУТНІ: Дзензерський Д.В., Клімов Л.М., Фурсін І.Г., Солод Ю.В.

ЗАПРОШЕНІ:

Народні депутати України - Галасюк В.В., Козаченко Л.П.

Кубів Степан Іванович – Перший віце-прем'єр-міністр – Міністр економічного розвитку і торгівлі України;

Микольська Наталія Ярославівна – заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України – Торговий представник України;

Руслан Перун – заступник директора департаменту розвитку експорту – начальник відділу інструментів підтримки експортерів за кордоном;

Олександр Сергієнко – головний спеціаліст відділу інструментів підтримки експортерів за кордоном департаменту розвитку експорту;

Олеся Залуська – радник Першого віце-прем'єр-міністра – Міністра економічного розвитку і торгівлі України;

Христина Попович – головний спеціаліст департаменту розвитку експорту.

Олексій Кушнір – начальник управління ПАТ «Укресімбанк».

Яна Бугрімова – директор департаменту податкової політики Міністерства фінансів України.

Козлова Ольга Іванівна -Національний банк України, начальник управління

Помічники-консультанти народних депутатів:

Довбенка М.В. – Беспалий С.Б., Полякова М.А. – Шибіко Ю., Різаненка П.О.

– Гасюк І., Демчака Р.Є. – Биданцева Н., Войтенко Л.Й. та ін.

Секретаріат Комітету, представники ЗМІ.

Порядок денний засідання Комітету затверджено «одноголосно».

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективного функціонування Експортно-кредитного агентства (реєстр. № 8318, від 23.04.2018р., КМУ)
2. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку із ратифікацією Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA) (реєстр. № 8189, від 23.03.2018р., КМУ), прийняття рішення.

1. СЛУХАЛИ:

Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективного функціонування Експортно-кредитного агентства (реєстр. № 8318, від 23.04.2018р., КМУ)

Доповідач: *Кубів Степан Іванович*

Перший віце-прем'єр міністр України – Міністр економічного розвитку і торгівлі

Співдоповідач: *Довбенко Михайло Володимирович*

Перший заступник Голови Комітету

В обговоренні питання взяли участь: Галасюк В.В., Романюк В.М., Демчак Р.Є., Рибалка С.В., Микольська М.Я., Лаврик О.В., Прийма І.М.

Першою надійшла пропозиція рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективного функціонування Експортно-кредитного агентства (реєстр. № 8318, від 23.04.2018р., КМУ)

Голосування:

«за» - 1, «проти» - немає, «утримався» -7.

Другою надійшла пропозиція рекомендувати Верховній Раді України відхилити проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективного функціонування Експортно-кредитного агентства (реєстр. № 8318, від 23.04.2018р., КМУ)

Голосування:

«за» - 1, «проти» - 3, «утримався» -4.

УХВАЛИЛИ:

З огляду на те, що законопроект містить пропозиції, які можуть бути підтримані, але частина його положень, які є концептуально важливими, не знайшли підтримки у більшості членів Комітету, Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення ефективного

функціонування Експортно-кредитного агентства (реєстр. № 8318 від 23.04.2018), внесений Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду у першому читанні направити до Комітету для підготовки на повторне перше читання.

Доповідачем від Комітету визначено Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.

Законопроектом, зокрема, пропонується вирішити наступні проблемні питання:

1. Приведення визначень термінів у статті 1 у відповідність з Директивою ЄС 98/29 від 7 травня 1998 року про гармонізацію основних положень щодо страхування експортних кредитів за трансакціями з середньостроковим та довгостроковим покриттям;

2. Пропонується залишити лише один вид державної допомоги – державні гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань ЕКА;

Чинна редакція Закону передбачає надання підтримки ЕКА у вигляді кредитів з державного бюджету для виплати страхових відшкодувань та державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань. Оскільки кредити, відповідно до діючого Закону, можуть надаватися на сплату страхового відшкодування за договорами страхування, то є ризик, що такий фінансовий інструмент може бути використаний в порушення процедур щодо забезпечення покриття страхових договорів через перестраховування або через державні гарантії, що призведе до надмірного фінансового навантаження державного бюджету.

Забезпечення боргових зобов'язань ЕКА державними гарантіями дозволить підвищити довіру експортерів та іноземних контрагентів до угод ЕКА, оскільки, на відміну від кредиту, державна гарантія є економічно вигіднішим способом забезпечення виконання зобов'язання, з меншим ризиком отримання відмови, а її застосування є загальносвітовою практикою;

3. Гарантії, видані ЕКА, будуть прийматись міжнародними контрагентами лише тоді, коли ЕКА буде мати власний міжнародний рейтинг, власний достатній капітал та сформовані резерви. Щоб забезпечити належний рівень надання цього виду послуг, положення щодо гарантування слід реалізовувати після отримання ЕКА рейтингу міжнародного рейтингового агентства на рівні не нижче суверенного;

4. Уточнена можливість страхування інвестицій тільки від некомерційних ризиків на основні загальносвітової практики;

5. Статтею 8 чинного Закону визначається виключний перелік видів господарської діяльності, що підтримуються ЕКА. В запропонованому законопроекті розширюється сфера підтримки українського експорту з доданою вартістю, спрощується порядок реалізації завдань та основних напрямів діяльності ЕКА, який здійснюватиметься у згоді з державною політикою та Експортною Стратегією України;

6. Пропонується змінити систему корпоративного управління ЕКА, виключивши відповідні норми прямої дії та встановивши, що органи управління мають формуватися та діяти відповідно до законодавства та статуту ЕКА. Кількісний склад, вимоги до членів наглядової ради та порядок їх призначення пропонується визначати відповідно до норм Закону України «Про управління об'єктами державної власності».

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що створення різних підходів до корпоративного управління в різних підприємствах з державною власністю не є позитивною тенденцією в українському законодавстві і не в повній мірі відповідає принципам корпоративного управління ОЕСР;

7. Чинним Законом передбачено, що ініціатором передачі функцій іншим установам є лише наглядова рада. Право ініціювати передачу функцій у правління відсутнє. Таким чином наглядова рада напряму втручається у операційну діяльність ЕКА. Законопроектом передбачено передати право ініціативи до правління ЕКА, але залишити обов'язкове погодження наглядовою радою;

8. З метою створення можливості забезпечення контролю використання коштів ЕКА, наданих державними та приватними інвесторами, а також міжнародними організаціями у вигляді донорської допомоги або інших цільових внесків у спосіб, передбачений відповідними договорами, забезпечення прозорості фінансової діяльності, а також зменшення навантаження на державний бюджет, використовуючи найкращий світовий досвід, передбачено необхідність забезпечення ЕКА незалежного і прозорого окремого обліку відповідних цільових внесків та донорської допомоги;

9. Пропонується усунути протиріччя між абзацом 2 пункту 3 статті 3 та пунктом 7 статті 11 у частині принципу добровільності користування послугами ЕКА, прямо передбачивши, що часткова компенсація відсоткової ставки є єдиним винятком, коли страхування, перестраховування чи отримання гарантій ЕКА може бути передумовою для здійснення інших правовідносин;

10. Уточнюються положення Закону щодо можливості часткової приватизації ЕКА. Пропонується зазначити, що 50 відсотків статутного капіталу плюс одна акція повинні належати державі на праві власності і не підлягати приватизації, а відчуження відповідно до законодавства з питань приватизації може здійснюватися відповідно до 50 відсотків статутного капіталу ЕКА мінус одна акція;

11. Кабінет Міністрів України, як власник 50% акцій +1 має право контролювати фінансову діяльність ЕКА. Наглядова рада здійснюватиме контроль за повнотою, достовірністю та своєчасністю підготовки фінансової звітності ЕКА, проте у зв'язку з виведенням ЕКА з-під сфери дії Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових

послуг», пропонується передбачити право Кабінету Міністрів України визначити орган, який здійснюватиме нагляд за фінансовою діяльністю ЕКА;

12. Законопроектом врегульовується питання визначення механізму призупинення строків розрахунків за експортними операціями при зверненні до ЕКА, зокрема щодо визначення моменту, з якого призупиняються строки (реєстрація заяви в ЕКА), та моменту поновлення перебігу строків, передбачених статтею 1 Закону;

13. Пропонується виключити із Прикінцевих положень чинного Закону термін створення ЕКА (червень 2017 року). Так пропозиція внесена у зв'язку із тим, що кошти, необхідні для формування статутного капіталу, були передбачені Державним бюджетом України на 2018 рік, а кошти, необхідні для реєстрації ЕКА, на сьогодні не передбачені;

14. Оскільки тривалість процесу приєднання до домовленості з офіційно підтримуваних експортних кредитів 1978 року і п'яти додатків до неї та долучення до робочої групи з експортних кредитів та кредитних гарантій не залежить виключно від волі України, пропонується скасувати жорстке визначення строку в 2 місяці, визначених чинним Законом.

Під час обговорення на засіданні Комітету членами Комітету було зазначено, що законопроект дійсно містить положення, які вдосконалять майбутню роботу ЕКА та позитивно вплинуть на ефективність державної підтримки експорту.

В той же час, було висловлено занепокоєння та незгода з положеннями законопроекту щодо виключення із Закону вичерпного переліку товарів переробної промисловості за групами згідно з УКТ ЗЕД. Було зазначено, що надання повноважень Кабінету Міністрів України щодо затвердження критеріїв визначення товарів, робіт та послуг українського походження, щодо експорту яких відповідно до цього Закону здійснюється державна підтримка, несе за собою ризики можливості надання державної підтримки експортерам сировинних товарів за рахунок підтримки експорту товарів з високим ступенем переробки.

Крім того, не були підтримані запропоновані Кабінетом Міністрів України зміни системи корпоративного управління ЕКА, які передбачають скасування норм прямої дії щодо повноважень органів управління ЕКА, порядку призначення персонального складу Наглядової ради конкурсною комісією, склад якої визначений в Законі.

Було зауважено, що перенесення більшої частини положень, які регулюють систему корпоративного управління на підзаконні акти та статут ЕКА несе ризики зниження прозорості призначення членів наглядової ради та роботи органів управління ЕКА в цілому, а також позбавляє Верховну Раду України, представники від якої мають, відповідно до Закону, входити до конкурсної комісії, можливості впливати на формування Наглядової ради ЕКА.

Також було наголошено на неприпустимості зволікання із створенням ЕКА та початком його діяльності.

Голосування:

«за» - 7, «проти» - немає, «утримався» -1.

Прийнято.

2. СЛУХАЛИ:

Про проект Закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку із ратифікацією Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA) (реєстр. № 8189, від 23.03.2018р., КМУ), прийняття рішення.

Доповідач: Маркарова Оксана Сергіївна

Перший заступник Міністра фінансів України

Співдоповідач: Довбенко Михайло Володимирович

Перший заступник Голови Комітету

В обговоренні питання взяли участь: Демчак Р.Є., Різаненко П.О., Бугрімова Яна.

УХВАЛИЛИ:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України у зв'язку із ратифікацією Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA) (реєстр. № 8189 від 23.03.2018 р.), поданий Кабінетом Міністрів України, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Доповідачем від Комітету щодо цього питання визначити Першого заступника Голови Комітету народного депутата України Довбенка М.В.

Голосування:

«за» - 6, «проти» - немає, «утримався» -2.

Прийнято.

**Перший заступник
Голови Комітету**

Довбенко М.В.

Секретар Комітету

Поляков М.А.